

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 435/2024-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Momentum legal s.r.o., Bazová 6A, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/344/2012 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. mája 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/344/2012, ktorým sa odmietol zaoberať jej sťažnosťou proti uzneseniu okresného súdu č. k. 8C/344/2012-580 z 5. februára 2024 napriek tomu, že bola podaná riadne a včas. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd uznesenie okresného súdu č. k. 8C/344/2012-580 z 5. februára 2024 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a aby jej priznal nárok na náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a pripojeného spisu okresného súdu sp. zn. Spr. 153/2024 vyplýva, že 26. februára 2024 bolo sťažovateľke doručené uznesenie okresného súdu č. k. 8C/344/2012-580 z 5. februára 2024 o výške náhrady trov konania. Sťažnosť sťažovateľky proti tomuto uzneseniu bola okresnému súdu doručená 12. marca 2024. Listom z 21. marca 2024 okresný súd sťažovateľke oznámil, že o jej sťažnosti nebude rozhodovať, keďže bola okresnému súdu doručená po zákonnej lehote. V oznámení o uplynutí zákonnej lehote na podanie sťažnosti uviedol, že predmetné

uznesenie bolo sťažovateľke doručené do dátovej schránky 12. februára 2024 a lehota na podanie sťažnosti jej uplynula 27. februára 2024.

3. Dňa 23. apríla 2024 sťažovateľka zaslala predsedníčke okresného súdu žiadosť o zabezpečenie nápravy pochybenia okresného súdu vo veci jej sťažnosti proti uzneseniu o výške náhrady trov konania, ktorá bola 24. apríla 2024 postúpená konajúcemu sudcovi.

4. Listom z 29. apríla 2024 bolo sťažovateľke oznámené, že jej žiadosť bola dôvodná (kontrolou doručeníek v súdnom registri bol nesprávne vyhodnotený dátum doručenia uznesenia právnomu zástupcovi sťažovateľky, keďže bol zamenený s dátumom doručenia uznesenia právnomu zástupcovi žalovanej), že jej sťažnosť bola podaná včas a okresný súd o nej bezodkladne rozhodol uznesením č. k. 8C/344/2012-679 z 29. apríla 2024 (ktoré bolo sťažovateľke doručené 21. mája 2024).

5. Následne bola sťažovateľke 7. júna 2024 doručená aj odpoveď predsedníčky okresného súdu na jej žiadosť, v ktorej jej bolo oznámené, že súd vykonal okamžitú nápravu a o jej sťažnosti rozhodol uznesením č. k. 8C/344/2012-679 z 29. apríla 2024 (ktoré nadobudlo právoplatnosť 21. mája 2024).

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že okresný súd sa nezákonne odmietol zaoberať jej sťažnosťou proti uzneseniu o výške náhrady trov konania, čím hrubo porušil jej procesné práva. Ku skutočnosti, že okresný súd vychádzal z doručenia uznesenia do dátovej schránky sťažovateľky, uvádza, že s okresným súdom nikdy nekomunikovala prostredníctvom dátovej schránky, ale vždy vo forme doporučenej listovej zásielky.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie označených práv sťažovateľky postupom okresného súdu, ktorý sa odmietol zaoberať jej sťažnosťou proti uzneseniu o výške náhrady trov konania z dôvodu jej oneskoreného podania napriek tomu, že bola podaná riadne a včas.

9. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde, resp. na inom orgáne Slovenskej republiky. Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská

republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. Ak súd alebo iný orgán koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu alebo inú právnu ochranu (porov. I. ÚS 347/2019).

10. Skutkový stav, ako už bol zhrnutý, je v prejednávanej veci jasný. Okresný súd nespochybnil tvrdenie sťažovateľky o svojom nesprávnom procesnom postupe, keď v dôsledku ľudského pochybenia nesprávne stanovil začiatok plynutia lehoty na podanie sťažnosti proti uzneseniu o výške náhrady trov konania. Naopak, na základe žiadosti sťažovateľky o jej sťažnosti obratom rozhodol ako o podanej včas. V tejto súvislosti preto nemožno uvažovať o prípadnom porušení označených práv sťažovateľky.

11. Ústavný súd konštatuje, že za danej procesnej situácie sa námietka porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie a na účinný opravný prostriedok napadnutým postupom okresného súdu posunula do výlučne akademickej roviny.

12. V takýchto prípadoch sa teória i prax ústavných súdov vyhranene prikláňa k odmietnutiu v takejto veci rozhodovať (pozri napr. IV. ÚS 242/08, III. ÚS 875/2016, ako aj uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 122/99 z 8. septembra 1999 publikované v Sbírcе nálezů a usnesení Ústavního soudu, zväzok č. 15, uznesenie č. 56, s. 315 a nasl.), pretože chýba možnosť bezprostredného a trvajúceho zásahu, ktorý by mohol mať vplyv na pozíciu sťažovateľky. Ak je totiž sťažovateľkou namietaný zásah do jej ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv alebo slobôd, potom musí byť tento zásah výrokom meritórneho rozhodnutia ústavného súdu odstrániteľný. V danom prípade táto podmienka splnená nie je, keďže namietaný postup okresného súdu bol napravený ním samotným a uznesenie okresného súdu, ktorého zrušenia sa sťažovateľka domáha, už bolo zmenené uznesením okresného súdu č. k. 8C/344/2012-679 z 29. apríla 2024.

13. Vzniknutá situácia je v teórii a praxi ústavného súdництва označovaná výrazom „*mootness*“ (pozri BARRON, J. – DIENES, C. *Constitutional Law*. 4. vydanie. St. Paul, 1995, s. 83 – 85.), t. j. stav, keď už spor skončil alebo bol vyriešený inak a so zreteľom na princíp minimalizácie zásahov do prebiehajúcich konaní a hospodárnosť konania už nemá ďalší zmysel v konaní v danej veci pokračovať (porov. IV. ÚS 315/2022).

14. Ústavný súd je preto toho názoru, že vyslovenie prípadného porušenia práv sťažovateľky by bolo zbytočné, a preto odmietol podanú ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

15. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia označených práv.

16. Ústavný súd v reakcii na okolnosti prejednávanej veci na záver pripomína dôležitosť dôslednej aplikácie princípu subsidiarity zo strany sťažovateľov. Predstavuje inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci. Zásah na účel ochrany ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou

garantovaných práv môže ústavný súd urobiť až vtedy, ak ostatné orgány verejnej moci nie sú schopné protiústavný stav napraviť.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júla 2024

Miloš Maďar
predseda senátu